

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.600

Nr. 6

15. maj

70. årg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESELSKAB

1949

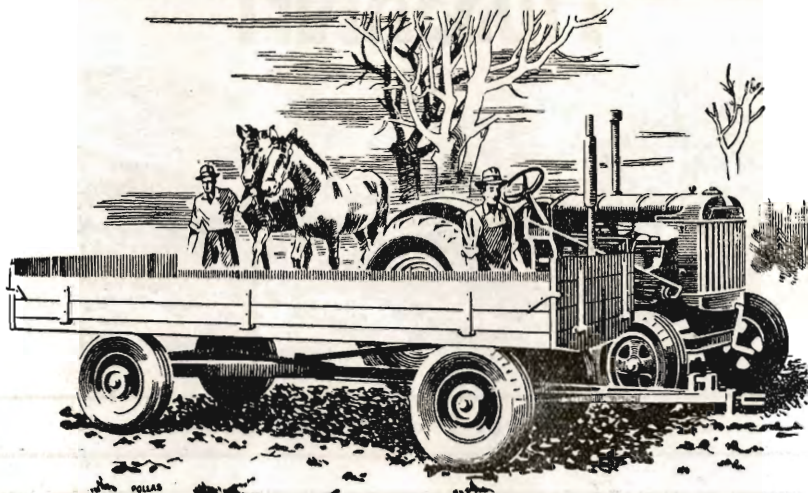


VANDINGSANLÆG TIL LANDBRUG

20-aarig Erfaring i Projektering og Fabrikation

Forlang illustreret Brochure

C. H. Clausen
Broager * Telefon 59



Fortrac

Landbrugsvognen fra Ford!

Baseret på sine mangeårige erfaringer med automobiler og traktorer har den danske Fordfabrik konstrueret den ideelle landbrugsvogn – FORTRAC, som igennem længere tid har været gennemprøvet af praktiske landmænd med udmærket resultat. Det er en kvalitetsvogn helt igennem og særlig fremhæves følgende fordele:

1. Standardchassis med variabel akselafstand. Chassis'et kan monteres med flere forskellige ladtyper.
2. Særlig robust styresøj af automobiltypen.
3. Patentanmeldt fladlad-konstruktion, der tillader store indbyrdes akselvridninger.
4. Svære pladehjul, der løber på koniske rullelejer.
5. 8-lags specialdæk 7,50×16 med en bæreevne af 1525 kg pr. hjul.
6. Letløbende, selv med maksimal nyttelast på 4 tons.
7. Hydraulisk 12" forhjulsbremse, der virker som påløbsbremse ved heste- og traktortræk.

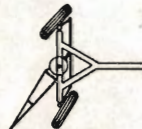
„Fortrac“ leveres med fladlad som standardudstyr og er typegodkendt til landevejskørsel. Forlang oplysninger hos nærmeste autoriserede forhandler.



FORD MOTOR COMPANY A/S
KØBENHAVN



1. Rørformet langvogn, der tillader store indbyrdes akselvridninger og giver mulighed for indstilling af akselafstanden.



2. Automobilstyring med originale „Ford“ lastbilspindler og svære kugleledforbindelser.



3. „Fortrac“ chassiset kan også monteres med kasselad.

VESTJYLLANDS MERGELFORSYNING

Andelsselskab

påtager sig

udnyttelse af lokale lejer
og
tilrettelægning af mergelleverancer.

Moderne grab-materiel til rådighed. - Levering af højprocentig mergel fra egne lejer.
Jordbrugskalk og pulv. kalk i fine kvaliteter fra Hillerslev Kalkværk.

Alle oplysninger og tilbud fås hos:

TRIER HØJ,
kasserer,
Vostrup.

I. M. LAURIDSEN,
næstformand,
Gørding.

JESPER JESPERSEN,
formand,
Gødstrup.

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapital og Reserver
andrager ca. 19,3 Mill. Kroner



Vestjysk Trælasthandel

Varde
Betonvarefabrik

H. Kunøe og Aage Pedersen
Varde . Tlf. 519 - 520

Landbrugsrør
(drænrør)
efter Ingf. normer.

FORLANG TILBUD

Dansk Andels Cementfabrik Nørresundby



Prima
Portland
Cement



DANSK ANDELS CEMENTFABRIK
NØRRESUNDBY

Special-
cement
„Record“



Katalog sendes

gratis paa

Forlangende

Annoncér i

Hedeselskabets
Tidsskrift

Anvend tørvestroelse ved dræning . . .

Paa jorder med flintsandet undergrund kan en tilsanding af drænrørene forebygges ved anbringelse af et lag tørvestroelse („hundekød“) omkring stødfugerne, ligesom tørvestroelse med fordel benyttes ved dræning i stiv lerjord. Spørg hedeselskabet.

Mejeriernes og Landbrugets ULYKKEFORSIKRING

Telefon 14350
Gensidigt selskab



Reventlowsgade 14
København V.

*
Ansvorsforsikring

*
Automobilforsikring



TRÆLØSE PR. HERLUFMAGLE — TLF. SKELBY 83
Under kontrol af Sydsjællands Planteavlssudvalg

Danatex træfiberplader

100 % dansk — mod kulde, fugt og lyd

AXEL PRIOR Akts.

A/S L. HAMMERICH & Co.

Bredgade 33 - Centr. 23
København K.

Grønnegade 57-59 - Tlf. 7050
V. Ringgade - Århus

Røde Drænrør

fra 2"-12" haves
altid på lager.
Forlang tilbud.

»Sofienlund«

Teglværk.

Telefon 10 Ulstrup.

TAANUM
TEGLVÆRK
RANDERS

PRIMA DRÆNRØR
2"—16"

Telefon 21 Taanum

Jordbrugskalk Mergel



„Sct. Knuds Gaard“
ODENSE . Telf. 38 (5 lin.)

Skive Discontobank

Kontortid 9-12 og 2-5

Filial i Haderup



Brug
RØRBØRB

Teglværkernes

Salgskontor

Esbjerg

Telef. 265-546

DRÆNRØR

2"—15"

Mursten . Tagsten



Andels-
Klædefabriken

Grindsted

Telefon 20

AEROLIT
DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF

Hedeselskabets Tidsskrift

Nr. 6

15. maj 1949

70. årg.

Indtrædende medlemmer indtegnes hos selskabets forretningsfører. Medlemsbidraget er enten årlig mindst 5 kr. eller en gang for alle mindst 100 kr. Større bidrag modtages gerne. Tidsskriftet udgår ca. 16 gange årligt og sendes uden vederlag til selskabets medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets hovedkontor, Viborg. Annoncepris 40 øre pr. mm. Oplag 19.600 eksemplarer.

Indhold: Sandflugt og lidt om midlerne derimod. — Plantningsforeningernes årsmøde. — Tilvirkningen af tørvetrøelse i 1948. — De planlagte forsøg med kunstig vanding i Karup. — Vor udplyndrede jord. — Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed. — Mindre meddelelser.

Sandflugt

og lidt om midlerne derimod.

Om eftermiddagen den 19. april rejste der sig en kraftig nordvestenvind over hele landet og i løbet af natten blev det til en orkan, der den følgende dag, navnlig i formiddagstimerne, forårsagede en heldigvis kortvarig, men til gengæld voldsom sandflugt alle steder i landet, hvor mulighederne var til stede.

Det var en lykke, at det havde regnet jævnt nogle dage forud, og at stormen ikke kom 2—3 uger tidligere. Var orkanen sat ind, inden vårsæden var kommet ordentlig op, sådan som tilfældet nu var de fleste steder, kunne skaderne være bleven meget alvorlige. Det tidlige forår med den tidlige såning havde skabt et tilstrækkeligt godt bolværk mod sandflugt på kornmarkerne i modsætning til, hvad tilfældet var i katastrofeåret 1938, hvor forårsarbejdet kom sent i gang. I 1938 havde der til gengæld også været en langvarig forudgående tørke, og stormene strakte sig med små afbrydelser over en længere periode, den sidste var så sent som den 7.—9. maj.

Sandflugten — jordfygningen er vel et bedre udtryk — vakte i år megen opmærksomhed, navnlig fordi den var så overordentlig voldsom, medens den stod på. Selv ikke landbrugsinteresserede måtte blive opmærksom på de mægtige skyer, der ofte hvirvledes op i 20—30 meters højde og rullede som et gult kvælende tæppe hen over jorden, mange steder så tæt, at solen forsvandt bag tæppet. Fra alle de egne af landet, hvor den lette jord er dominerende, meldtes om sandflugt, fra Nordsjælland, Djursland, Vendsyssel, Thy,

Herningegnen, Varde- og Viborgeggen — overalt var det en dag med trudsler.

Ved et rundspørge viser det sig nu bagefter, at de reelle skader ikke har været store. De fleste steder var roerne ikke sået endnu, og kornet var så langt fremme, at det havde klaret sig og bundet jorden. Der, hvor skaderne var størst, var de steder, hvor landmændene havde brugt tromle på udsatte marker. Det viste sig atter, at det bedste middel til at fremme jordfygning er uheldig jordbehandling. Igen er det indskærpet så alvorligt, som det omtrent kan siges, at tromlet, let jord er uhyre modtagelig for hurtig udtørring af vinden med påfølgende fygning. Umiddelbart vest for Viborg by var der således 4 forskellige vidt adskilte agermarker, der føg uhyggelig stærkt, medens de omliggende arealer var i ro. Ved en undersøgelse viste det sig, at alle 4 marker havde været tromlet. I det ene tilfælde endda på trods af advarsler.

Det, det gælder om, er, at behandle den lette jord så lidt som muligt i den vanskelige og tørre forårstid. Er det nødvendigt at tromle den, kan en let påfølgende knivharvning mange gange redde marken fra fygning.

Og så er læplantningen atter aktuel! Igen gives der overalt i landet i udtalelser til bladene udtryk for, at læplantningen burde have været i orden. Erfarne landmænd og konsulenter siger det alle vegne klart og tydeligt: Det bedste middel mod udtørring af jorden og jordfygning er effektive læhegn. Lad os udvide og forbedre de allerede bestående hegnssystemer. Det er læhegnene, der skal være en forsikring mod sandstormsskader, og det er tilmed den billigste forsikring, vi kan tegne.

— — —

Efter sandstormskaderne i 1938 rettede landboforeningerne en henvendelse til en række af de skadelidte landmænd, og på basis af de indkomne besvarelser udformedes en redegørelse for disse landmænds synspunkter med hensyn til forskellige forhold, der kunne modvirke sandstormsskader. Af denne redegørelse skal vi i tilslutning til foranstående citere følgende om den almindelige jordbehandling:

På spørgsmål om betydningen af *pløjning efterår eller forår* på de flyve-tilbøjelige sandjorder, har praktisk talt alle indberettere (47 af 48) svaret, at efterårspløjningen måtte foretrækkes for forårspløjning, der giver løs, udtørrende jord. Fra en enkelt side gøres opmærksom på, at den tidlige frost i efteråret 1937 i stor udstrækning forhindrede pløjning, der måtte udsættes til senere, og mange steder også på de lettere jorder først blev gennemført i forårstiden, et forhold, som kan være medvirkende til øgning af sandflugtskadens omfang. Enkelte omtaler, at når forårspløjning skal an-

vendes, f. eks. til roer, bør det ske lige forud for roernes såning og såningen foretages direkte på plovturen.

Med hensyn til *harvning* går de allerfleste besvarelser i retning af kun at anvende let harvning, men enkelte udvikler erfaringer for, at meget dyb harvning, der har ført fugtig jord frem og efterladt jorden med ujævn overflade, har kunnet modvirke sandflugt. Da imidlertid et stort flertal netop advarer imod den kraftige jordbearbejdning, må den dybe harvning som direkte middel mod sandflugt tages med stort forbehold og sikkert frarådes, idet man aldrig ved, hvor lang tid stormen står på, og den stærkt bearbejdede jord vil, når den først er udtørret, være udsat for fygning. Iøvrigt er den ujævne overflade ved afsluttende bearbejdning f. eks. efter tilsåning at foretrække.

Anvendelse af *tromle* har bestandig været anset for meget uheldig, hvor der var sandflugtsfare, og dette forhold understreges meget kraftigt af alle indberettere (50), idet mange helt ønsker at undvære tromle på de lette jorder, medens dog en del indrømmer, at tromling forud for såning af udlægsfrø eller roer er ønskelig. Ringtromle bør foretrækkes for glattromle, der er det redskab, der giver jorden den allermest uheldige overflade: fin og jævn. I enkelte tilfælde påpeges, at hvor man i kornmarkerne ønsker jorden jævnet med tromle, bør på de lette jorder dette først ske, efter at kornet er kommet op og dækker jorden.

Det har i de senere år, når talen var om gennem jordbehandling at modvirke sandflugt bedst muligt, været en grundlæggende betragtning, at *al behandling af den lette jord burde ske, når denne var fugtig, og aldrig når overfladen var under udtørring*. Herved opnås, at også den lette jord efterlades i lidt knoldet og skorpet tilstand, hvilket i høj grad øger det øverste jordlags mulighed for at modstå fygningen. Det er især forsøgsleder N. J. Nielsen, tidligere Studsgaard, der ud fra sine erfaringer vedrørende driften af den lette jord har formuleret denne opfattelse og iøvrigt i praksis vist, at når man virkelig holder sig dette princip efterretteligt, er man i betydeligt omfang sikret mod skade. Utvivlsomt er dette krav om bearbejdning af jorden i fugtig tilstand et af de aller vigtigste for ikke at sige *det vigtigste forhold* til modvirkning af sandflugt, måske lige undtaget plantning af læhegn, der naturligvis på vindåbnede strækninger er helt nødvendige. Selv om man meget godt ved, at man skal undgå at røre jorden i de tørre perioder, kniber det i høj grad i praksis med at efterleve denne grundregel, og et afgørende forhold i denne forbindelse er det, at man på en del egne endnu ikke har kunnet bevæge sig til at indrømme, at *vårsæds-såningen på de lette jorder normalt bør finde sted på et så tidligt tidspunkt, at kravet om bearbejdningen i fugtig tilstand i de fleste år virkelig kan ske fyldest*.

I indberetningerne har et flertal (32) udtalt sig afgjort for praktisering af forannævnte bearbejdningsprincip, ingen udtaler sig imod.

Forholdene i 1938 var af en sådan art, at selv de mest hensigtsmæssige foranstaltninger vedrørende driftsforhold og jordbearbejdning ikke slog til, sandflugten indfandt sig alligevel, og kun de bedst læhegnsdækkede egne slap nogenlunde fri, men til trods herfor må det alligevel fremhæves, at *jordbearbejdningen er et hovedspørgsmål*, når talen er om forebyggende foranstaltninger. Selv om alle kræfter sættes ind på i nær fremtid at få plantet hegn, hvor disse nu mangler, vil der dog hengå en årrække, inden heggenes virkning spores. Der vil derfor fremdeles være al mulig grund til at have opmærksomheden henvendt på at indrette sig mest hensigts-

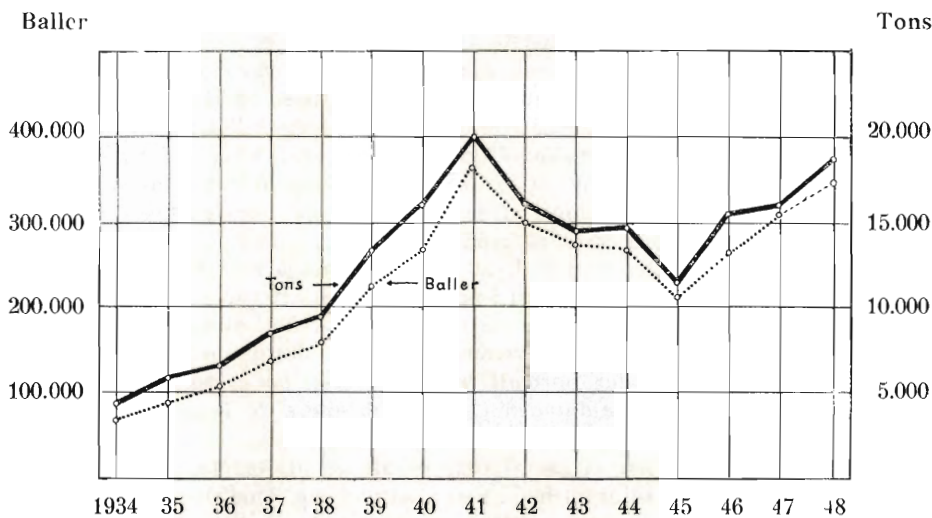
mæssigt på de lette jorder, hvad angår jordbearbejdningen, der er gode eksempler på, at det virkelig kan nytte, når alt tages i betragtning.

Plantningsforeningernes årsmøde

afholdes fredag den 27. maj kl. 15 i Viborghallen i Viborg. Efter generalforsamlingen bliver der som sædvanligt en fællesspisning og sammenkomst, og den følgende dag en udflugt med bil og rutebil bl. a. over Dollerup bakker og egnen vest og syd for Viborg med frokostafslutning i »Lunden« i Silkeborg.

Tilvirkningen af tørvestrøelse i 1948.

Medens produktionen af tørvebrændsel i 1948 gik meget stærkt tilbage, viste den anden gren af moseindustrien, nemlig fabrikationen af tørvestrøelse, en ikke ubetydelig fremgang. Som det vil ses af hosstående illustration, nåede produktionen op i nærheden af året 1941's rekordproduktion.



De 9 danske tørvestrøelsefabriker, der hovedsagelig er beliggende i Nord- og Midtjylland, har i 1948 fremstillet ialt 350 000 baller tørvestrøelse og tørvemuld svarende til 18 000 tons. Ca. 202 000 baller var egentlig tørvestrøelse, medens ca. 148 000 baller var tørvemuld.

Produktionen er som helhed forløbet uden vanskeligheder af

NATIONAL

tegner SKOVBRANDFORSIKRING
mod TAB AF TRÆVÆRDIEN

FORSIKRINGSAKTIESELSKABET

NATIONAL

NØRRE VOLDGADE 5
KØBENHAVN K. - TELEFON 7565

SIN

Livsforsikring
Livrenteforsikring
Ulykkesforsikring
Ansvarsforsikring
Hospitalsforsikring
Grundejerforsikring
Automobilforsikring

tegner man i

NORDISK

Livsforsikrings-A/S af 1897 ■ Ulykkesforsikrings-A/S af 1898

Hovedkontorer:
St. Kongensgade 128 — Grønningen 17, København K.
Telefon 2860

Indhent tilbud!

CARLO MORTENSEN

BOGTRYKKERI
& KARTONNAGE

VIBORG

Telefon 355

MASSEY-HARRIS

verdenskendte traktorer og traktorredskaber

kan leveres ret omgående. Indhent tilbud og oplysninger.

MASSEY-HARRIS A/S

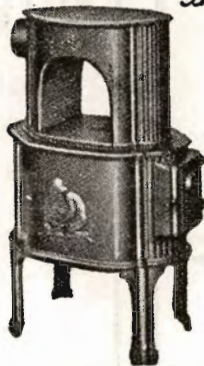
Reventlowsgade 28—30

København V.

Tlf.: Central 2688 - 2788 og provins 129

RIBE *Brændeovne og Tørveovne*

Til indenlandsk Brændsel og Briketter anvendes med størst Fordel vore nye Modeller.



Brochure paa Forlangende

*Henvend Dem til vore
Forhandlere eller til os.*

A/S RIBE JERNSTØBERI · RIBE
GRUNDLAGT 1848 · TELEFON 261 & 262

Børnelammelses- og ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening

Vesterbrogade 15
København V.
Telef. 6659 - 5974

**Brunkul
Mergel
Kalk**

H. Theut

VIBORG · Tlf. 1560 · 1559

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15
Telefon 1500 (5 linier)
Kontor i Karup

A. Philipsen & Co.

Viborg

Maskinanlæg . Automobiler
Telefon 532—1064

Elektriske anlæg, vandværksanlæg
Telefon 173—174

Ellidshøj Kridt- & Kalkværk

af C. M. Christiansen, Århus

Telefon Ellidshøj 4 og Århus 7312

Fabrikation af jordbrugskalk samt foderkridtmel

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (3 Lin.)

Sct. Mathiasgade 68
Kontortid: Kl. 9—15

„Cimberia“

Tømmerhandel

Aktieselskab

AABENRAA

Indhent tilbud

AKTIESELSKABET

SKARREHAGE MOLERVÆRK

Kloakrør — Landbrugsrør
Monierør — Spidsbundsør

Mærket \triangle 33, leveres overalt

Hovedkontor tlf. Ringsted 468
Fabrik: Hedehusene, telef. 18
— Birkerød — 468

Ringsted Cementvarefabrik og Tømmerhandel A/S

AALBORG TAFFEL AKVAVIT.



betydning, og både fra hjemmemarkedet og eksportmarkedet har efterspørgslen været stor. Prisen har gennemgående ligget mellem 4,50 og 5,00 kr. pr. balle af fabrik. Ca. 150 arbejdere har været beskæftiget ved produktionen.

Der foreligger ikke nogen nøjagtig opgørelse af, hvor stor eksporten af tørvestrøelse har været, men at der fra udlandet er livlig efterspørgsel efter denne vare, bærer bl. a. talrige henvendelser til hedeselskabet vidne om. Det må dog bemærkes, at der må regnes med, at der i årene fremefter vil blive en meget hård konkurrence fra andre lande på dette felt. Fra gammel tid nyder den svenske tørvestrøelse et godt ry, men konkurrenceevnen vil der som i Norge og Danmark være noget nedsat på grund af de forholdsvis høje arbejdsudgifter. Det er sandsynligt, at et land som Polen og formentlig også Tyskland, der begge rummer enorme arealer af højmoser egnet til strøelsefabrikation, i den nærmeste fremtid vil melde sig som eksportører af tørvestrøelse af fin kvalitet. Det bliver et spørgsmål, om Danmark vil kunne være med, når talen er om den egentlige tørvestrøelse. Det er i hvert fald givet, at der må foretages en effektiv sortering. Noget lettere vil vi formentlig have det med hensyn til levering af de finkornede kvaliteter af tørvestrøelse, nemlig tørvemulden, der bl. a. finder anvendelse til gartneribrug, men der må dog nok snarest indføres en vis standardisering og muligvis en ensartet nationalitetsmærkning.

Spørgsmålet om fremstilling af gødningsstoffer af tørvemateriale er af gammel dato, men frasat et enkelt forsøg med indblanding af kalk som syremættende bestanddel er der intet særlig nået herhjemme. I Norge derimod har Norsk Hydro (I. G. Farben) derimod med betydelig succes optaget fabrikationen af en tørvegødning, »Huminal«, der er meget efterspurgt. I den fornyligt udkomne bog »Myrene i næringslivets tjeneste« skriver direktør Løddesøl, Det norske myrselskab:

»I havebruget, særlig i gartnerierne, er der i en årrække benyttet tørvemuld både uden og med indblanding af kalk og/eller bestemte gødningsstoffer. Tørvemuld får man som bekendt ved sigtning af tørvestrøelsen efter rivningen eller af fintrevet, helst noget omsat strøselsetørv.

Her i Norge fremstilles »tørvegødning« fabriksmæssigt i form af et produkt, som kaldes »Huminal«. Dette består af tørvemuld, som er behandlet med ammoniumbikarbonat (for at neutralisere humussyrerne), og er desuden tilsat kali- og fosforsyreforbindelser. Produktet skal mindst indeholde 1,7 pct. kvælstof (N), 1,3 pct. fosforsyre (P_2O_5) og 2,1 pct. kali (K_2O) i letopløselige forbindelser og desuden

50 pct. af »effektiv organisk substans«. Med dette menes antagelig, at mindst 50 pct. af tørvemulden let omsættes i jorden.»

Gødningsvirkningen af Huminal er undersøgt i karforsøg, hvor det viste sig, at virkningen af selve gødningsstofferne stod fuldt på højde med virkningen af de tilsvarende mængder i almindelige kunstgødninger, hvorimod det organiske stof ikke i sig selv havde nogen gødningsvirkning.

Huminal, der er patentbeskyttet, bliver i Norge i betydeligt omfang benyttet i drivhuse og mistbænke samt i stigende omfang i villahaver, som erstatning for staldgødning. Landbrugsmæssigt har produktet på grund af den høje pris ingen praktisk betydning.

Tørvestrørelsens fortrinlige egenskaber som isolationsmateriale både med hensyn til varme og lyd burde udnyttes i højere grad, end tilfældet er. Den gamle benyttelse af strøelsen som indskud i etageadskillelser er nu næsten overalt forladt af hensyn til brandfarligheden, og den moderne fryseteknik har fortrængt de gamle ishuse, der ofte var isoleret med tørvestrøelse. Det må håbes, at de mange forsøg, der gøres både i udlandet og herhjemme på at udnytte tørvematerialet til isolationsformål i form af plader eller måtter, vil udvikle sig på en sådan måde, at det bliver muligt at nyttiggøre den råstofkilde, som vore lette højmoser udgør.

A. Krøigaard.

De planlagte forsøg

med kunstig vanding i Karup

Formanden for udvalget vedrørende hedeselskabets forsøg med kunstig vanding, hedeselskabets vandingsudvalg, botaniker N. C. Nielsen, har udarbejdet følgende redegørelse for de planlagte forsøg med kunstig vanding på arealer, der ejes af Karup kartoffelmelfabrik. Allerede i 1948 gennemførtes som omtalt nogle mindre forsøg med udnyttelse af fabrikkens spildevand, og det er disse, der nu i indeværende og i de kommende år vil blive udvidet og fortsat:

Allerede under de forberedende arbejder for opførelse af et anlæg for udnyttelse af spildevandet fra Karup kartoffelmelfabrik fandt der et vist samarbejde sted mellem fabrikkens ledelse og vandingsudvalget, hvorunder der blev truffet beslutning om at få udført forsøg vedrørende spildevandets udnyttelse.

Fabrikens spildevand (frugtvand) er under en normal kampagne beregnet at indeholde plantenæringsstoffer svarende til følgende gødningsmængder og anførte værdi i kroner:

150 tons chilesalpeter	= ca. 37 500 kr.
100 tons 37 pct. kaligødning.. . . .	= « 25 000 «
65 tons 18 pct. superfosfat.. . . .	= « 9 000 «

I sæsonen 1948—49 behandlede imidlertid en meget større mængde kartofler, og spildevandet har derfor en tilsvarende større værdi. Ved udnyttelsen af disse værdier undgås samtidig forurening af vandløbene.

Anlægget har nu været i virksomhed i en sæson og har vist meget imponerende resultater. Fra et lille forsøg med vanding af rug i 1948 er tallene følgende:

45 mm spildevand uden åvand	31,7 hkg kærne pr. ha
45 mm do. + 50 mm åvand	43,3 « « « «

I uvandet areal på Karupfladen er udbyttet af rug normalt 10—15 hkg kærne pr. ha, og den forholdsvis svage vanding med spildevand har således rigeligt fordoblet udbyttet, og med tilskud af åvand i en tør periode er udbyttet tredoblet.

Til kartofler, hvorfra forsøgstal endnu ikke foreligger, er der gennemgående vandet meget stærkere, men den stærkeste vanding har her medført sen modning og en stedvis mandshøj top uden at udbyttet af knolde steg tilsvarende. Dette tyder på en vis skævhed i næringsstofftilførslen (for meget af kali og visse tilfælde måske også af kvælstof i forhold til fosforsyre) og viser, at jorden ikke selv ved et enkelt års vanding kan tåle så store mængder af spildevand. Fabriken har da også nu udvidet det vandede areal fra ca. 40 til ca. 200 ha.

Næringsstofferne i spildevandet er meget let tilgængelig for planterne, idet virkningen af vanding til voksende afgrøder af f. eks. græs og rodfrugt er tydelig efter et par dages forløb.

Anlægget er det første af sin art her i landet, og de foreliggende resultater og iagttagelser fra første års vanding har vist, at det vil være påkrævet at få udført langt mere omfattende forsøg end først antaget. Det meget store udslag for gødningstilførsel gennem spildevandet lader formode, at man her, hvor fugtighedsforholdene reguleres ved tilførsel af åvand i vækstperioden kan nå frem til en stor avl af værdifulde afgrøder som f. eks. frø og havebrugsplanter m. v., hvis størrelse ikke påvirkes af lejesædsgrænsen. Forsøgsresultaterne vil ikke alene have lokal interesse, men vil få en langt videre samfundsmæssig betydning med henblik på en fremtidig udnyttelse af

de mange gange større mængder af plantenæringsstoffer, som fra andre virksomheder og byer går tabt med spildevandet.

Da forsøgene nødvendigvis skal anlægges på hidtil uvandet areal, kunne fabrikenes egne arealer ikke anvendes hertil. Man søgte derfor et andet areal, som fandtes særlig velegnet og godt beliggende, og som kartoffelmelfabriken derefter købte til formålet.

De problemer, man har tænkt at tage op til undersøgelse, vil i hovedsagen fremgå af følgende forsøgsplan:

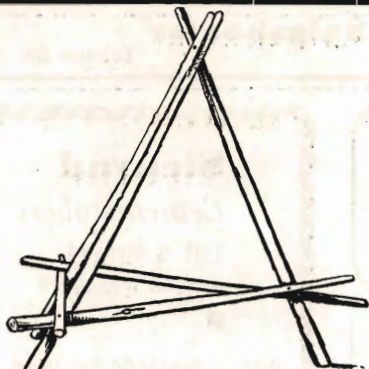
1. Forskellig gødevanding med og uden åvand.
2. Forskellige mængder af kunstgødning + åvand.
3. Gødevanding sammenlignet med tilsvarende mængder af plantenæringsstoffer i form af kunstgødning.
4. Eftervirkning af gødevanding med og uden tilskud af fosforsyre (vanding hvert 2., 3., 4. år o. s. v.).
5. Sammenligning mellem efterårs- og forårsvanding.
6. Nedsivningsforsøg med forskellige kalkformer.
7. Forsøg med tilskud af fosforsyre og tildels kvælstof til forskelligt vandet areal.
8. Forsøg med tilskud af mikronæringsstoffer (blåsten, mangan og bor).
9. Sortsforsøg med kartofler på forskelligt vandet areal.
10. Dyrkning af kartofler år efter år på svagt til stærkt vandet areal.
11. Dyrkning af frøafgrøder samt kål, selleri, porre, asier og jordbær m. v.
12. Forsøg med frugttræer og frugtbuske.

Forsøgsarbejdet er tilrettelagt således, at der er planlagt over 200 forsøgspareller foruden demonstrationsdyrkning af en meget lang række afgrøder.

Da fortsat vanding med spildevand medfører stigende ændring af jordbundens beskaffenhed og gødningstilstand, er det nødvendigt, at forsøgene gennemføres i en længere årrække. Foreløbigt er tænkt 10—15 år. Forsøgsarealet omfatter ca. 4 ha.

For at kunne følge jordbundens ændring i muld- og næringsstofindhold er der såvel forud for forsøgenes anlæg som gennem årene planlagt udført et stort antal laboratorieundersøgelser af jordprøver fra dybderne 0—20, 20—40, 40—60 og 60—100 cm. Halvdelen af stoffet fra de første jordprøver vil blive opbevaret til forsøgenes afslutning for at kunne foretage eventuelle yderligere sammenligninger og kontrolanalyser. Endvidere tænkes udført en del afgrødeanalyser.

Langs det meste af forsøgsarealets vestside findes en høj granhæk, og for at skaffe læ og en pæn ramme om hele arealet, bliver der nu plantet læhegn (løvtræer) langs den resterende del af omkredsen. Desuden plantes læhegn om frugtplantage, hus og have. Anskaffelsen af læplanter, frugttræer og frugtbuske bekostes af kartoffelmelfabriken.



STATIVER

til tørring af hø og frøafgrøder
af runde granrafter.

Mål: Ben og tværlægter $3\frac{1}{2}$ Al. \times $1\frac{1}{4}$ –2“ top.
Stativerne kan slås sammen under transport
og opbevaring. Pris 4,50 kr. pr. stk. ab station.

Bestillinger til levering i foråret 1949 bedes snarest indgivet.

Hedeselskabets flyvende Korps, Viborg
Telefon Viborg 1583



Aktselskabet

BRØDRENE BRINCKER

Greisdals Hammerværk pr. Vejle — Grundlagt 1867

Specialitet: Tørvegrebe, tørvspader, drænværktøj, lyngleer.

Alle slags grebe, forke, spader, roehakker, høstleer
og haveredskaber leveres med fuld garanti.

-og Regnen kommer ...



naar og hvor
De ønsker det
fra

DVI

VANDINGSANLÆG

-omgaaende Levering

-forlang Brochure,

DANSK VANDINGS INDUSTRI
PROJEKTERING · FABRIKATION
INGENIØR HOLGER ANDERSEN
SNOGHØJ FREDERICIA · TELEFON ERRITSØ 44.V.

Telefon 58

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor Olged

Telefon 59

Petersværk Betonvare-Industri.

Nørresundby. - Tlf. 1055 (2 lin.)

Alt i betonvarer efter D. S. 400.
Rense- og lægel "Ringtanken" (Dansk patent nr. 59820).
Egne fremstillingsmetoder af højeste standard.

RØDE DRÆNRØR

føres altid på lager fra 2" til 8". — Tilbud til tjeneste.

A/S Gammelgaard Teglværk.
Telefon 187. Skive.

RESENBRO

CEMENTSTØBERI

v/ ingeniør C. G. Madsen
Telefon 34

Prima betonrør efter dansk
ingeniørforenings normer.

Mrk. \triangle i alle gangbare di-
mensioner fra 10—60 cm så-
vel med som uden mufte.

FORLANG TILBUD

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen
Telf. 111, Bjerringbro

✱

ALLE

\triangle MÆRKEDE RØR

Imprægnerede
og uimprægnerede

Stort lager
Altid leveringsdygtig

RØDE DRÆNRØR

TAGSTEN
MURSTEN

=

Kählers Teglværk
Korsør

Aktieselskabet
L. Hammerich & Co.
Specialforretning i bygningsartikler.
Grundlagt 1854. Tlf. 7050 (3 linier)
Århus

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921

Normrør
med garantimærket \triangle
Imprægnering
Brøndrør

Røde Drænrør

indtil 16" diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Telefon 67 Ulstrup

Midtjydske Betonvarefabrikker

Fabrik & lager — Telf. Herning 476
Herning & Lind. Telf. Lind 45
Lager af \triangle mrk. betonvarer

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde drænrør

i størrelse fra 2 til 15 tommer

Indhent tilbud

Tlf. Højslev 3

Stenvad

Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle \triangle mærkede rør føres
Altid leveringsdygtig

Krogsgades Cementstøberi

v/ J. C. Halvorsen & Sønner.

Kontor:
Dannebrogsgade 22, Århus.
Telefon 5019—5020.

Ny fabrik i Vejlbj.
Tlf. Riisskov 9319.

Alt i betonvarer D. S. 400.

HORNBÆK

CEMENTVARE- OG
MØRTELFABRIK

Marius Ødum

Telef. 400 Randers

Kun \triangle -mærkede varer
føres. - Største lager.
Bedste kvaliteter.
Forlang tilbud.

Midtjydske Teglværkers Salgskontor

Telefon Skive 1030

S. m. b. A.

Telefon Viborg 1330

Alle størrelser i drænrør leveres

Hedeselskabet har antaget en mand til at udføre det daglige arbejde med vanding samt prøvudtagning, plantning, renholdelse, tilsyn og forevisning af forsøgene m. v. For at han såvidt muligt altid kan være til stede på arealet, og for at få plads også til redskaber og andet materiale, er der opført en bolig på stedet, hvortil *A/S Troldhede pladeindustri* har skænket de nødvendige byggeplader, medens kartoffelmelfabriken, der efter forsøgenes afslutning overtager huset, yder et kontant tilskud.

Vor udplyndrede jord.

Fairfield Osborn: Vor udplyndrede jord, Gyldendal, 162 sider, 8,50 kr.

Det er en dybt deprimerende bog, Gyldendal fornylig har udsendt i dansk oversættelse af den amerikanske forfatter *Fairfield Osborn*, men tillige en bog, der med sin klare objektivitet måske vil få en ganske overordentlig stor betydning, fordi den så køligt sætter tingene på plads og placerer menneskene som samfundets fjende nr. 1, der hidtil, konsekvent har gjort, hvad muligt var, for at forringe menneskenes eksistensgrundlag, den gode jord.

Indledende forklarer forfatteren, hvorledes jordens erobring nu må siges at være gennemført, således at der ikke er flere lande at trænge fremover og underlægge sig. Siden år 1600 er jordens befolkningstal steget fra 400 millioner til nu at være over 2100 millioner med rimelig udsigt til i mindre end det næste århundrede at være mere end fordoblet. Samtidig er den »dyrkbare« jord udsat for en stigende hensynsløs forringelse og ødelæggelse, der simpelthen truer verdens befolkning med sultedøden, hvis der ikke for alvor skrides ind og alle kræfter samles om at redde, hvad reddes kan og bevare »den gode jord«. For 100 år siden kunne millioner af kinesere dø af sult, uden at det påvirkede verdenssamfundets struktur; men i dag, hvor man kan rejse jorden rundt på 4—5 dage, vil en tilsvarende begivenhed påvirke, ikke blot etisk, men også materielt meget store dele af den øvrige verden. De tilsyneladende adskilte samfundsstrukturer er nu eet maskineri, selv om det kun er et fåtal, der har opdaget det endnu. Man regner med, at en fjerdedel af jorden, eller ca. 65 millioner kvadratkilometer, er beboelig, men heraf er igen kun ca. halvanden milliard hektar egnet til at dyrkes, hvad der svarer til kun $\frac{3}{4}$ hektar pr. levende menneske. Og i modsætning hertil antages det almindeligvis, at der kræves een hektar jord af gennemsnitlig ydeevne for at ernære eet menneske. I 1938—39 regnede statistikerne endda med, at kun 1 milliard hektar var dyrket.

Det er sådanne elementære sammenstillinger, forfatteren opsummerer,

når han i sin bog forsøger at fastslå som en uundgåelig nødvendighed, at menneskene og naturen må søge samarbejde. Hvis man fortsætter på samme måde hundrede år endnu, vil kulturen stå overfor en katastrofe. Hidtil er der kun taget indledende, men ingen positive skridt for at hindre, at underskudet i naturens husholdning fortsat hober sig op. Det, det gælder om, er at få fastlagt en bestemt plan for hele jorden med det formål at søge at bevare de produktive arealer som fortsat produktive, og dernæst at gøre skridt til at genvinde så meget som muligt af den jordbund, som er gået tabt — om det ikke er sket een gang for alle.

Bogens hovedindhold er samlet om en gennemgang af menneskenes årtusindlange forbrydelser mod naturen, således som de stadig gentages og fortsættes, men her er tåbelighederne fremstillet i sammenhæng, således at selv en læg læser må forstå, hvad skovødelæggelser, erosion, støvstorme og hensynsløs udplyndring år efter år af god jord kan medføre af katastrofer. De forsvundne byer i Arabien, Persien, Libanon og Nordafrika er resultater af, at skovene omkring vandskellene blev hugget, så vandreservoarerne, som de dannede, ophørte at virke. Voldsomme vandfloder fulgte, der bortskyllede bjergsiders muld, og på sletterne øgedes vanskelighederne på samme linie, jorden udpintes og døden fulgte efter i form af kvælende sandstorme.

I Spanien støttede for nogle århundreder siden staten de vandrende fårehyrder, fordi det gav penge. Fårenes ejere havde rettigheder fremfor de fastboende jordbrugere, dels til græsning, men også til hugst af brændsel. Mezta'en, som dette kaldtes, gjorde Midtspanien til en ørken, hvor skovene — og agerbruget — forsvandt. Fårene åd græsset og opvæksten fra de færre og færre træer, og fattigdommen blev den spanske højslettes kendetegn.

De pontinske sumpe var i det gamle Rom byens blomstrende have og kornkammer, men da byens stigende vækst tvang beboerne til at dyrke jorden op ad bjergskråningerne og samtidig borthugge skovene, holdt den hævnende død sin indmarch. Bjergenes muld skylledes ned i de pontinske arealer, hvorved der ophobedes så meget dynd, at det hele blev en stor giftig sump, hvor intet menneske kunne leve. To årtusinder måtte betale hugsten af skovene på bjergene omkring Rom.

I U. S. A. var der oprindeligt 40 % urskov, i dag kun 7 %. I 1909 havde U. S. A. ca. 100 milliarder rummeter tømmer på rod, men i 1945 kun 56 milliarder, og deraf var halvdelen i de 7 % urskove, der er tilbage. Forbruget af tømmer i U. S. A. er 2 milliarder rummeter årligt, men tilvæksten kun 1,25 milliarder. Det årlige forbrug overstiger tilvæksten med 50 % — sådan kan det ikke blive ved at gå, konkluderer forfatteren, idet han tilføjer, at U. S. A. fortsætter i nøjagtigt samme spor, som har ført til underminering af land efter land, hele historien igennem. Det alvorligste slag rettes måske netop i disse år, hvor kvægejerne forsøger at tiltvinge sig ab-

solutte rettigheder i U. S. A.'s vestlige statsskove, af hvis 54 millioner hektar, der i øjeblikket græsses kreaturer eller får i 32 millioner hektar skov.

Den 12. maj 1934 opskræmtes hele Amerika, da støvskyerne fra sandstormene i Midtamerika formørkede himlen over Capitol i Washington. Det var et mene tekel, som medførte omgående foranstaltninger, bl. a. de meget omtalte bevillinger på 500 millioner dollars til læplantninger i de udsatte egne. Men synderne mod græsajorden fortsættes stadig, og ørkenarealerne vokser stadig i U. S. A.

Den gule flod i Nordkina, Australiens største flod Murray og selveste Mississippi er alle eksempler på, hvor frygtelige følger skovrydningerne ved kildespringene kan få. Alle floderne har skiftet karakter. Voldsomme springfloder med kolossale dyndtransporter af bortskyllet muld kræver stadig øgede digebygninger. Omkring Rio Grande i Mexiko er i de sidste år bevilget 100 mill. dollars til digebygninger og uddybninger for at gøre floden sejlbar og det omgivende land sikkert mod oversvømmelser. Det er betalingen for skovrydningen i Mexiko, som er ved at forvandle hele Mexiko til et ødemarkens rige, hvor livet dør ud. Ingeniørerne ved Rio Grandes udløb burde indlede arbejdet oppe ved kilderne, men her svigter samarbejdet.

I Australien sker det samme, blot i et kolossalt tempo, hvor fåreaavl og kaninplage på linie med skovrydningen er de bestemmende faktorer.

Jordens livgivende eller livførende Vækstlag er sjældent over 30 cm tykt. Man har beregnet, at det kun er enkelte centimeter, som selv under gunstige forhold kan nydannes på 100 år, men der skal kun få timer til at ødelægge det, når det ikke er beskyttet. Regnskyl og udtørring med påfølgende storme kan hærge uopretteligt. Og det er her, at menneskene endnu ikke har taget ved lære.

Ud over verden bor mere end 55 % af menneskene i byerne, og flere og flere søger dertil. Dette medfører uundgåeligt, at de fleste kommer til at stå jorden fjernt og bliver ligegyldige overfor det elementære, det grundlæggende. Vi glider fortsat nedad skråplanet, og der er nok af vildledende kræfter indenfor industri og handel, der er mere end ivrige efter at forgøgle os alle, at tekniken og udviklingen nok skal finde hjælpemidlerne, så vi klarer os.

Men det er rivende galt, det er selvmord, siger forfatteren. Historien, statistikken og simple biologiske og fysiske læresætninger taler et truende sandhedens sprog, som skal tvinge verdens forståelse af problemerne frem.

Hvornår vil sandheden komme for dagen, når det gælder internationale forhold? Når vil man åbent og ærligt erkende, at formindskelsen af det produktive areal og forøgelsen af befolkningstrykket er en af hovedårsagerne til den fjendtlige holdning, forskellige nationer indtager overfor andre nationer? Alle lande, hele jorden, står overfor trudselen om en kom-

mende krise. Jordens befolkning er i tiltagen, de levende naturlige hjælpkilder i aftagende. Teknikerne kan overgå dem selv med at finde på surrogater, men man må ikke vente, at det, der derved indvindes, kan opveje det tab, som det nuværende frygtelige angreb forvolder de levende naturlige hjælpkilder. Der findes kun een løsning. Menneskene må indse nødvendigheden af at arbejde i forståelse med naturen, få den rette forståelse af de evindeligt og fast sammenknyttede naturprocesser.

H. S.

Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed

Fra distriktskontorerne under hedeselskabets mose- og engafdeling foreligger der en opgørelse over arbejdet i marts måned 1949.

Det fremgår heraf, at der i månedens løb er fuldført 416 arbejder omfattende 1852 ha til en samlet udgift af 1 868 375 kr. Heraf var 400 drænings- og kultiveringsarbejder omfattende 1477 ha (udgift 1 526 645 kr.) og 16 vandløbsreguleringer med et interesseret areal på 375 ha (udgift 341 730 kr.).

Derudover er der i samme måned ved samtlige distrikter færdigprojekteret og tilstillet rekvirenterne 498 arbejdsplaner omfattende 1663 ha til en overslagssum af 1 696 635 kr. Heraf var 483 drænings- og kultiveringsplaner omfattende 1262 ha (overslagssum 1 475 990 kr.) og 15 vandløbsreguleringer med et interesseret areal på 401 ha (overslagssum 220 645 kr.).

C. V. S. L.

Mindre
M E D D E L E L S E R ★

★ ★

Vestjyllands mergelforsyning

har holdt generalforsamling i Esbjerg i overværelse af repræsentanter for 90 lokalforeninger og 40 landbo- og husmandsforeninger. Det har været selskabets hidtil største år med en udkørsel af 23 500 vognladninger mergel og 3219 vognladninger kalk. Omsætningen har været ca. 800 000 kr. og driftsregnskabet udviste et overskud på 81 000 kr. Alle valg var genvalg.

*

Til direktør for det norske skovdirektorat er udnævnt professor *Alfred Langsæter* ved Det norske Skovforsøksvæsen efter skovdirektør K. Sørhuus.

*

Hedebruget

har fået landbrugsministerens og finansudvalgets tilslutning til, at det ekstraordinære tilskud forhøjes med 60 000 kr. for 1948—49, således at hele bevillingen for nævnte år bliver på 266 000 kr.

*

Det kan give gode indtægter at være skovarbejder i Sverige. »Skogen« oplyser således, at en skovhugger i Orsa har haft en årsindtægt på 14 000 kr.

*

De danske Spritfabrikker har udsendt »Meddelelse II« til kontraktavlere om selskabets forsøgsarbejde. Foruden en omtale af sortsforsøgene gives der en meget indgående og interessant redegørelse for mekaniseringsproblemerne indenfor arbejdet med kartoffelavl. Et væld af lærerige og fortrinlige illustrationer gør de små hundrede sider stof til en usædvanlig værdifuld vejledning.

*

Anvend kun

ORIGINALE



RIMAS RESERVEDELE

til briketpressere, formbrændselspressere,
formtørvspresere og ælteværker.

RINGSTED JERNSTØBERI & MASKINFABRIK A/S

Alt i cementvarer,

rør i alle gængse størrelser efter ingeniørf. normer.

Tjæreborg cementstøberi.

Hurtig levering.

Telefon 21.

Reel betjening.

Nivaagaard Teglværk

Nivaa telefon nr. 9

DRÆNRØR . MURSTEN . TAGSTEN

HAMMERUM HERREDS

Spare- og Laanekasse

Herning - Telf. 10 . 314

Østergade 8

Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

Dansk Landbrugs- og Handelslaboratorium

ved R. KROGH

ODENSE

Telefon 1731 . 2 lin.

Røde drænrør 2"-12"

- Fredenshøj
- Teglværk

Aabenraa . Telefon 2127

Røde — 2"—12" — Drænrør.

Forlang tilbud.

Akts. Frederiksholms Tegl- & Kalkværker.
Rosenørnsallé 18. — København V. — Central 282.

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. BIRK . Telefon 45 Kjellerup
Efter kl. 17: Rødkjærsbro telefon 14

Fører kun \triangle mærkede varer.

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres.

FORLANG TILBUD

STRYG elektrisk...

A/s Fiskbæk Briketfabrik

Herborg 12



SPRIT



til teknisk Anvendelse.



SKOVFRØKONTORET

JOHANNES RAFFN & SØN NORMASVEJ 21 · KØBENHAVN-VALEBY · TELEF. VALEBY 8

Leverer alle Arter Skovfrø efter forudgaaende Undersøgelse ved Statsfrøkontrollen i København samt med nøje Angivelse af Proveniens. — Prisliste sendes paa Forlangende.

FRØKONTORET

(for undersøgt markfrø)

— Grundlagt 1887 —

KOLDING

Telefon 43

A/S Skive Markfrøkontor

Grundlagt 1896

Telefon 94 Skive

FRØAVL - FRØHANDEL

PALUDANS PLANTESKOLE

- - KLARSKOV - -

130 tdr. land

Skovplanter,
hæk- og hegnplanter,
allétræer

Forlang prisliste

TELEFON KLARSKOV NR. 9



Brostrøm's

Planteskole

VIBORG

ved C. Nielsen

Telefon 42

leverer alle

planter for have,
mark og skov

Haardføre og veldrevne
arter for ethvert formaal

Hulkjærhus Planteskole

RØDKJÆRSBRO

Telefon Ans 25

Planter til skove,
læhegn og haver

Horning Hede- & Discontobank

10-12¹/₂, 2¹/₂-5
Telefon 5 273 700

Sophus Berendsen A/S

V. Farimagsgade 41 · København V.
Kannikkegade 18 · Aarhus

ALT I ENTREPRENØRMATERIEL

Leverandør til Hedeselskabet

Varde Bank

Esbjerg afdeling

Kongensgade 62
og fiskerihavnen

Fræsning

af eng og mose samt pløjning
og grubning af planteriller
udføres med nye maskiner.

Vagn Jensen,
Vesterlund.

Telefon Vester 31 u.

Randers Planteskole

v. Petri Petersen
Telefon 423

Alt i haardføre
og veludviklede planter
til have, mark og skov

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro - Tlf. 353

Frøavl og frøhandel

Rødkjærsbro Cementvarefabrik

ved I. T. BIRK · Telef. Rødkjærsbro 14

Fører kun Δ mærkede varer.

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres.

FORLANG TILBUD

Trifoliums Frø

giver stor Høst.



GENERAL MOTORS AUTOMOBILER

PETER HENRIKSEN

DUMPEN 12-14

Telefoner 1250 - 1251 - 1252

VIBORG

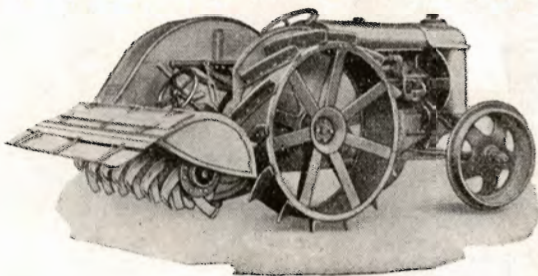
Alt til automobiler og traktorer

FABRIK FOR CYLINDERARBEJDE

Eget malerværksted . . . Byens største autoværksted.

Stort lager af reservedele

Den danske jordfræser



leveres i 3 størrelser:

Traktorfræseren

til kultivering af mose- og engarealer eller til arbejde i større plantager og i det almindelige landbrug, hvor man ønsker en intensiv behandling af jorden, samt

D. P. 60 og D. P. 50

tohjulede gartnerfræsere, som kan ommonteres til traktorer og anvendes i forbindelse med andre redskaber som plov, kultivator m. m.

Aktieselskabet

CHR. ANDERSENS MASKINFABRIK

Holbæk - Telf. 52 . 752 . 1239 - Telegram-adresse: Acam

Hvorfor selv løbe Risikoen. naar vi overtager

Brandforsikring

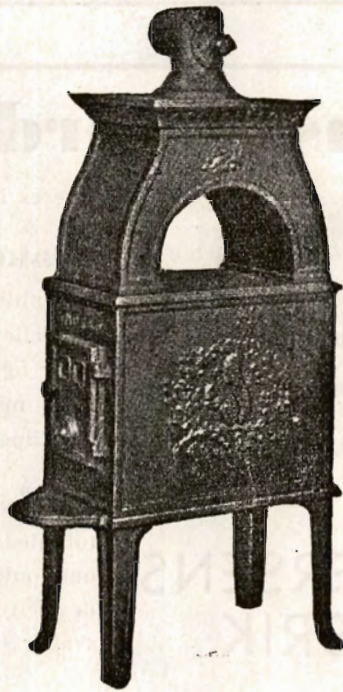
Indbrudsforsikring

Vandskedeforsikring m. m.

NORDISK BRANDFORSIKRING

GRØNNINGEN 25 - KØBENHAVN

Marsø Støbegods



AKTIESELSKABET
N.A.Christensen & Co.
KGL HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, civilingeniør J. Parbo (formand),
afdelingsleder, skovrider B. Steenstrup og botaniker N. C. Nielsen.

Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri. Viborg.